

ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ 2023
Α΄ ΦΑΣΗ

Ε_3.Λλ3Α(ε)

ΤΑΞΗ: Γ΄ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ: ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ

Ημερομηνία: Τρίτη 3 Ιανουαρίου 2023
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΕΚΦΩΝΗΣΕΙΣ

ΚΕΙΜΕΝΑ

Magnus timor exercitum occupāvit ex vocibus Gallōrum ac mercatōrum, qui Germānos ingenti magnitudine corporum et incredibili virtūte esse praedicābant. **Alius aliā de causā discedere cupiēbat. Nonnulli pudōre adducti remanēbant. Hi neque vultum fingere neque lacrimas tenēre poterant; abditi in tabernaculis aut suum fatum querebantur aut cum familiaribus suis commūne periculum miserabantur.**

Nasīca sensit illam domini iussu id dixisse et illum intus esse. Accipe nunc quid postea Nasīca fecerit. Paucis post diēbus cum Ennius ad Nasīcam venisset et eum a ianuā quaereret, exclamāvit Nasīca se domi non esse, etsi domi erat. **Tum Ennius indignātus quod Nasīca tam aperte mentiebātur: «Quid?» inquit «Ego non cognosco vocem tuam?» Visne scire quid Nasīca responderit? «Homo es impudens. Ego cum te quaererem, ancillae tuae credidi te domi non esse;**

Cum Octaviānus post victoriam Actiacam Rōmam redīret, homo quidam ei occurrit corvum tenens; eum instituerat haec dicere: «Ave, Caesar, victor imperātor». Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum ēmit. Id exemplum sutōrem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutatiōnem..... Tandem corvus salutatiōnem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audītā salutatiōne Caesar dixit: «Domi satis salutatiōnum talium audio». Tum vēnit corvo in mentem verbōrum domini sui: «Oleum et operam perdiidi».

A1. Να μεταφράσετε όσα τμήματα των αποσπασμάτων είναι γραμμένα με έντονη γραφή.

Μονάδες 20

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. α. Να εντοπίσετε ποια είναι η σωστή απάντηση σε κάθε ερώτηση και να τη μεταφέρετε στο τετράδιό σας γράφοντας τον **αριθμό** της ερώτησης και το **γράμμα** της απάντησης.

1. Ποιος από τους παρακάτω ποιητές καλλιέργησε νέα ποιητικά είδη, όπως το «καλλωπιστικό έπος»;
α. Προπέρτιος **β.** Βεργίλιος **γ.** Οβίδιος **δ.** Οράτιος
2. Ποιος από τους παρακάτω συγγραφείς εγκαινίασε στη Ρώμη την ιστορική βιογραφία;
α. Βιτρούβιος **β.** Κορνήλιος Νέπως **γ.** Βεργίλιος **δ.** Οράτιος
3. Ποιος από τους παρακάτω συγγραφείς είναι ο καλλιτέχνης του είδους των *απομνημονευμάτων*;
α. Οράτιος **β.** Προπέρτιος **γ.** Ιούλιος Καίσαρ **δ.** Τίτος Λίβιος
4. «Η συνωμοσία του Κατιλίνα» είναι έργο του:
α. Κικέρωνα **β.** Κορνηλίου Νέπωτα **γ.** Σαλλούστιου Κρίσπου **δ.** Τίτου Λίβιου
5. Ο Τίτος Λίβιος έγραψε
α. ιστοριογραφία **β.** Επική ποίηση **γ.** Λυρική ποίηση **δ.** Ελεγειακή ποίηση
6. Η «γενέθλιος» χρονολογία της ρωμαϊκής λογοτεχνίας θεωρείται το:
α. 31 π.Χ. **β.** 240 π.Χ. **γ.** 14 μ.Χ. **δ.** 90 π.Χ.

Μονάδες 6

B1. β. Με βάση ποιο έργο του Βεργιλίου τού αποδόθηκε ο χαρακτηρισμός του «εθνικού ποιητή των Ρωμαίων»; Ποια ήταν τα λογοτεχνικά πρότυπά του;

Μονάδες 4

B2. Να εντοπίσετε με ποιες λέξεις των κειμένων έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις:

βιρτουόζος, διαμονή, γνωστός, δωμάτιο, Απρίλιος, ισστιτούτο, μιλιούνια, κοστούμι, δόγμα, ουμανισμός

Μονάδες 10

Γ1. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

mercatorum: την αφαιρετική πληθυντικού

vultum: τη γενική πληθυντικού

lacrimas: τη δοτική ενικού

domini: την ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

exemplum: την ονομαστική πληθυντικού

salutationem: τη δοτική πληθυντικού

vocem: την ονομαστική ενικού

verborum: την αιτιατική ενικού

parem: την αιτιατική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

Μονάδες 9

Γ1. β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

multum: τον ίδιο τύπο στους δύο άλλους βαθμούς

quid: την αιτιατική ενικού στο θηλυκό γένος

sui: την αιτιατική και την κλητική ενικού στο πρώτο πρόσωπο στο ίδιο γένος

illam: την ονομαστική πληθυντικού στο ουδέτερο γένος

Μονάδες 6

Γ2. α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω ρήματα:

cupiebat: το τρίτο πληθυντικό πρόσωπο της προστακτικής μέλλοντα στην ίδια φωνή

ingere: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της οριστικής παρατατικού στην ενεργητική περιφραστική συζυγία (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

poterant: το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής ενεστώτα

sensit: τον ίδιο τύπο στην άλλη φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

fecerit: το τρίτο ενικό πρόσωπο υποτακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή

visne: το πρώτο πληθυντικό πρόσωπο της οριστικής μέλλοντα

scire: το δεύτερο ενικό πρόσωπο της προστακτικής ενεστώτα στην ενεργητική φωνή

dicere: την αιτιατική πληθυντικού του ουδετέρου γένους της μετοχής ενεστώτα

emit: το δεύτερο πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής του υπερσυντέλικου στην ίδια φωνή

attulit: το τρίτο ενικό πρόσωπο της υποτακτικής υπερσυντέλικου στην παθητική φωνή (να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο)

Μονάδες 10

Γ2. β. **Tum Ennius indignātus quod Nasīca tam aperte mentiebātur: «Quid?» inquit «Ego non cognosco vocem tuam?»:** Στην παραπάνω περίοδο λόγου να εντοπίσετε ένα αποθετικό ρήμα ή ρηματικό τύπο της πρώτης συζυγίας και ακολούθως να γράψετε τους παρακάτω τύπους λαμβάνοντας υπόψη, όπου χρειάζεται, το υποκείμενο: **απαρέμφατο μέλλοντα**, **αιτιατική σουπίνου**, **δοτική ενικού μετοχής ενεστώτα**, **γενική πληθυντικού μετοχής μέλλοντα**, **πρώτο πληθυντικό πρόσωπο υποτακτικής μέλλοντα**.

Μονάδες 5

- Δ1. α. post victoriam Actiacam:** να γίνουν οι απαραίτητες αλλαγές, ώστε να δηλωθεί το πριν από πότε έγινε κάτι χωρίς να χρησιμοποιήσετε πρόθεση.
Μονάδες 3
- Δ1. β. ...etsi domi erat:** να αντικαταστήσετε το **domi** με τα **Roma, Athenae, Italia** διατηρώντας την ίδια επιρρηματική σχέση.
Μονάδες 3
- Δ1. γ. incitavit:** να δηλώσετε την αλληλοπάθεια στο β΄ πρόσωπο διατηρώντας τον χρόνο του ρήματος.
Μονάδες 3
- Δ1. δ. Visne scire quid Nasica responderit?** να κάνετε τις απαραίτητες αλλαγές στην περίοδο ώστε να δηλώνεται το υστερόχρονο στο παρελθόν.
Μονάδες 2
- Δ1. ε. didicit salutationem:** να δηλωθεί η απαγόρευση στο β΄ ενικό πρόσωπο με όλους τους δυνατούς τρόπους.
Μονάδες 4
- Δ2. α. incredibili virtute esse praedicabant:** να μετατραπεί ο ομοιόπτωτος προσδιορισμός σε δευτερεύουσα αναφορική πρόταση λαμβάνοντας υπόψη τον χρόνο του ρήματος.
Μονάδες 3
- Δ2. β. Nasica sensit illam domini iussu id dixisse:** να μετατραπεί η σύνταξη του απαρεμφάτου από ενεργητική σε παθητική.
Μονάδες 2
- Δ2. γ. Cum P. Cornelius Nasica ad Ennium poetam venisset:** να αναγνωρίσετε το είδος της δευτερεύουσας πρότασης δηλώνοντας τον συντακτικό της ρόλο (μονάδα 1), να εξηγήσετε τη λειτουργία του συνδέσμου εισαγωγής (μονάδα 1), να αιτιολογήσετε την έγκλιση και το χρόνο εκφοράς της (μονάδα 1) και να δηλώσετε τη χρονική σχέση που δηλώνει (μονάδα 1).
Μονάδες 4
- Δ2. δ. corporum, se, tenens, corvo:** να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παραπάνω όρους.
Μονάδες 4
- Δ2. ε. Domi satis salutationem talium audio:** να μετατρέψετε τη σύνταξη της πρότασης σε απαρεμφατική με εξάρτηση από τη φράση **Caesar dixit**. Ως υποκείμενο του **audio** εννοείται το **Caesar**.
Μονάδες 2